

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Протоколу тваринництва
та водних біоресурсів
Р. Кононенко
18 травня 2023 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри технологій
у птахівництві, свинарстві та вівчарстві
Протокол № 10 від «17» травня 2023 р.

Завідувач кафедри

В. Лихач

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП

«Технологія виробництва і
переробки продукції тваринництва»,

ОС «Бакалавр»

Н. Прокопенко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Декоративне птахівництво»

Освітня програма: дисципліна за вибором студента

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробник: професор кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та
вівчарстві, доктор істор. н., доцент В. Мельник

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни «Декоративне птахівництво»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	«Бакалавр»	
Спеціальність		
Освітня програма	Дисципліна за вибором студента	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>вибіркова</i>	
Загальна кількість годин	<i>120</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>4</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>-</i>	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	<i>4</i>	<i>4</i>
Семестр	<i>7</i>	<i>7</i>
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>15 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год</i>	<i>15 год</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	<i>90 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>	<i>-</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>2 год.</i>	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Декоративне птахівництво», котра стала вибірковою компонентою за уподобанням студентів, є вивчення: біологічних особливостей птахів, представників орнітофауни України та видів, занесених до Червоної книги, а також умов розведення декоративних птахів у неволі.

Завдання дисципліни полягає у вивченні біологічних особливостей птахів, у зв'язку з їх пристосуванням до польоту, визначенні представників орнітофауни України, дослідженні умов утримання, годівлі та відтворення декоративних птахів.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

- Аналізувати та коментувати літературу з різних питань.
- Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу загальнонаукової літератури.
- Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд	с.р.		л	п	лаб	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Декоративні і співочі птахи та занесені до Червоної книги України												
<i>Тема 1.</i> Вступ. Біологічні особливості птахів	18	2	4			12	18	2	4			12
<i>Тема 2.</i> Папугоподібні: характеристика та утримання їх у неволі	14	2	2			10	14	2	2			10
<i>Тема 3.</i> Птахи України	8	-	2			6	8	-	2			6
<i>Тема 4.</i> Співочі птахи	10	2	2			6	10	2	2			6
<i>Тема 5.</i> Птахи Червоної книги України	10	2	-			8	10	2	-			8
Разом за змістовим модулем 1	60	8	10			42	60	8	10			42
Змістовий модуль 2. Декоративні птахи рядів Куроподібні та Гусеподібні												
<i>Тема 1.</i> Фазани для вирощування на м'ясо і декоративного птахівництва	14	2	2			10	14	2	2			10
<i>Тема 2.</i> Породи декоративних курей	14	2	2			10	14	2	2			10
<i>Тема 3.</i> Декоративні породи голубів	12	2	-			10	12	1	-			10
<i>Тема 4.</i> Декоративні гусеподібні	11	1	-			10	11	1	-			10
<i>Тема 5.</i> Моделювання авіспарку	9	-	1			8	9	-	1			8
Разом за змістовим модулем 2	60	7	5			48	60	7	7			48
Усього годин	120	15	15			90	120	15	15			90

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Біологічні особливості птахів	2
2	Визначення виду птахів за зовнішніми ознаками	2
3	Характеристика виду папугоподібних	2
4	Співочі птахи	2
5	Птахи України: птахи Київського зоопарку	2
Змістовий модуль 2		
6	Вирощування фазанів на м'ясо	2
7	Характеристика курей декоративних порід	2
8	Моделювання авіспарку	1
Разом		15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Біологічні особливості птахів	10
2	Визначення виду птахів за зовнішніми ознаками	2
3	Характеристика виду папугоподібних	10
4	Птахи України	4
5	Птахи Київського зоопарку	2
6	Співочі птахи	6
7	Птахи Червоної книги України	8
Разом за модуль 1		42
Змістовий модуль 2		
8	Характеристика птахів родів Монал (<i>Lophophorus</i>), Трагопан (<i>Tragopan</i>), Аргус (<i>Argusianus</i>).	4
9	Декоративні види фазанів, павичі	4
10	Вирощування фазанів на м'ясо	2
11	Характеристика курей декоративних порід	10
12	Характеристика видів родини Голубові (<i>Columbidae</i>)	2
13	Характеристика декоративних порід голубів	8
14	Характеристика декоративних гусеподібних	10
15	Моделювання авіспарку	6
Разом за модуль 2		48
Разом СР		90

6. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Біологічні особливості птахів.
2. Описати вид птахів із Київського зоопарку, який вам подобається найбільше.
3. Перелічте відомі вам види птахів, які належать до родини папугових (*Psittacidae*) ряду папугоподібних (*Psittaciformes*).
4. Надайте загальну характеристику птахам підродини Какадні (*Cacatuinae*) родини Какадові (*Cacatuidae*).
5. Охарактеризуйте співочих горобцеподібних (*Passeri* або *Oscines*) – підряд горобцеподібних.
6. Опишіть птахів орнітофауни України, яких ви вважаєте найпривабливішими за кольором оперення.
7. Охарактеризуйте вид птаха, який є неофіційним національним символом України.
8. Кількість видів птахів, які занесені до Червоної книги України різних видань.
9. Червона книга України: охарактеризуйте по 3 рідкісних видів птахів і зникаючих.
10. Надайте загальну характеристику птахам Червоної книги України різних видань.
11. Вкажіть природоохоронні заходи для збереження рідкісних і зникаючих видів птахів.
12. Охарактеризуйте умови утримання, годівлі та догляду за домашньою канаркою в неволі.
13. Охарактеризуйте умови утримання, годівлі та догляду за папугами хвилястими в неволі.
14. Охарактеризуйте умови утримання, годівлі та догляду за папугами нерозлучниками.
15. Охарактеризуйте умови утримання, годівлі та догляду за папугами Жако.
16. Охарактеризуйте умови утримання, годівлі та догляду за птахами, зимуючими в Україні.
17. Охарактеризуйте умови утримання, годівлі та догляду за декоративними курми.
18. Охарактеризуйте умови утримання, годівлі та догляду за декоративними видами качок.
19. Технологія виробництва м'яса фазанів.
20. Охарактеризуйте декоративні види фазанів.

Тести розміщені на електронному курсі за посиланням:

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1908>

7. Методи навчання

Метод навчання – це певний спосіб цілеспрямованої реалізації процесу навчання, досягнення поставленої мети. При вивченні дисципліни застосовуються словесні методи (лекція, бесіда, розповідь, діалог, дискусія, робота з першоджерелами та навчальними матеріалами, пояснення тощо), наочні (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі), практичні (шляхом виконання практичних дій студент отримує інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходять до тих знань, які необхідно засвоїти), За ступенем керівництва навчальною роботою: самостійна робота студента під керівництвом, однак без контролю викладача при написанні реферату, також дослідницький метод навчання (для розв'язання завдання творчого рівня засвоєння).

При вивченні дисципліни «Декоративне птахівництво» проводяться лекційні і практичні заняття, а також самостійна робота студентів. На лекції використовуються ілюстрації у вигляді презентації, яка передається на екран через мультимедійний проектор.

На практичних заняттях використовуються живі птахи, стенди, плакати, а також муляжі, зразки яєць птиці різних видів, обладнання, інструменти, прилади (ваги, чашки Петрі, скальпеля, ножиці, індексомір, штангенциркуль, мікрометри, мірні стрічки, лупи, піпетки та ін.).

8. Форми контролю

Для оцінювання рівня засвоєння дисципліни проводиться поточний контроль після закінчення кожного змістового модуля, а також підсумкова атестація – екзамен.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Упродовж семестру здійснюється поточний контроль знань за результатами опанування матеріалу змістовного модуля. По закінченню – підсумковий контроль знань. Для контролю знань студентів застосовуються тестові контрольні завдання.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (затверджено 26.04.2023, протокол №10).

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни R дис (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи Рнг (до 70 балів):
 $R_{\text{днс}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

10. Навчально-методичне забезпечення

У навчально-науково-виробничій лабораторії з птахівництва утримується птиця різних видів: кури, фазани, перепели.

Методичною концепцією викладання дисципліни «Декоративне птахівництва» передбачено використання таких таблиць та плакатів:

1. Скелет птиці
2. Органи розмноження птиці
3. Будова органів яйцеутворення
4. Яєчник і яйцепровід
5. Схема гормональної регуляції утворення яйця
6. Розвиток ембріона
7. Розвиток зародка курки: 7, 12, 20 доба
8. Зовнішні ознаки розвитку ембріонів різних видів птахів
9. Прижиттєвий контроль за розвитком зародка

Муляжі:

10. Розвиток зародка
11. Будова внутрішніх органів птиці
12. Будова м'язів

Скелети птиці:

13. Скелет перепела
14. Скелет голуба
15. Скелет курки
16. Скелет мускусної качки

Набір препаратів:

17. Ембріональний розвиток курки: 1-21 доба (21 шт.)

11. Рекомендована література

Основна

1. Матвеев М.Д., Тарасенко М.О. Орнітологія: навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський, 2020. Електронне видання на CD-ROM.
2. Анатомія свійських птахів: навчальний посібник / Під.ред. Л.П. Горальського, В.Т. Хомича. Житомир: «Полісся», 2011. 252 с.
3. Горальський Л.П., Хомич В.Т., Кот Т.Ф., Гуральська С.В. Анатомія свійських птахів: навчальний посібник / Під ред. Л.П. Горальського, В.Т. Хомича. Житомир: Полісся, 2014. 248 с.

Допоміжна

1. Колоша В. Золотий фазан. *Сучасне птахівництво*. 2019. №11-12. С.16-17.

2. Шаров О. Утримання у неволі папуг виду Калита (*Myiopsitta monachus*) *Сучасне птахівництво*. 2021. №3-4. С.16-17.
3. Брем А. Птицы / Альфред Брем. М. : Изд-во АСТ, 1999. Т. 1. 688 с.
4. Марисова І. В., Талпош В. С. Птахи України. Польовий визначник. Київ : Вища школа, 1984. 215 с.

Інформаційні ресурси

1. Червона книга України. [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. URL: <https://redbook-ua.org/>
2. Папугоподібні – ряд птахів (Psittaciformes). [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. URL: <https://discover.in.ua/animals/papugopodobni-rjad-ptahiv-psittaciformes.html>
3. Куроподібні (Galliformes) – птахи України. [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. URL: <https://aves.land.kiev.ua/128.html>